

КОЗАЦЬКОМУ РОДУ

НЕМА ПЕРЕВОДУ

Сьогодні ми дізнаємося хто такі
козаки

Цікаво дізнатися,
якими були
наші предки???

Що означає слово «козак»?

Козаки – це вільні люди!
Козаки – безстрашні люди!
Козаки – борці за волю,
За народну кращу долю!

Козак – це людина чесна і смілива,
Найдорожча йому – Батьківщина!

Вільна людина

І вірний товариш козака,
і його транспортний засіб.

Козак на коні –
символ козацтва.

Кінь

Козаки, які проводили
більшу половину свого
життя в походах,
цінували свого коня,
любили його, вважали,
що “У коня душа людська”

Де жили козаки

Спочатку козаки жили невеликими гуртами по степах. Пізніше почали об'єднуватись у великі військові загони. Обирали собі отаманів і жили на великих островах серед ріки Дніпро. Острови були відгороджені (відсічені), і до них не було приступу. Тому й називали те місце – Січ.

Козацькі звичаї традиції

* Освіта

Козак мав не тільки бути неперевершеним воїном, а й так само добре знати грамоту, основи астрономії, медицини. Більш талановиті навчалися ще й основам дипломатії, вивчали іноземні мови, оскільки у невтомній боротьбі доводилося бувати у різних країнах.

Козацькі звичаї та традиції

Ставлення до старших

Не важливо, хто перед козаком - старий жебрак або старий отаман, повага до прожитого життя залишалась однаково високою. Розуміючи, що вік бере своє, і людина вже об'єктивно не здатна виконати ту чи іншу роботу, молодші козаки завжди і в усьому допомагали старшим односельцям. При них вони ставали більш стриманими, дбайливішими. Якщо старий заходив у будинок або на збори, козаки вставали, а зустрічаючи старого на вулиці - кланялися.

* ІСПИТ НА ЗВАННЯ ЗАПОРОЖЦЯ

* Лише після успішного навчання майбутній козак допускався до іспиту на звання запорожця. Спочатку юнак мав з'їсти миску дуже наперченого борщу і випити горілки, опісля чого пройти по колоді, перекинутій між скелями на березі Дніпра, і не впасти у воду. Наступне випробування – подолати всі пороги, пливучи човном по Дніпру проти течії. На завершення молодик, осідлавши необ'їждженого коня задом наперед, без сідла й вуздечки мав проскакати по степу повернутися.

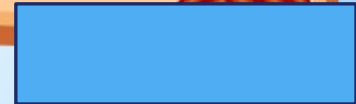

* Ставлення до старших

*

Не важливо, хто перед козаком – старий жебрак або старий отаман, повага до прожитого життя залишалась однаково високою. Молодші козаки завжди і в усьому допомагали старшим односельцям. При них вони ставали більш стриманими, дбайливішими. Якщо старий заходив у будинок або на збори, козаки вставали, а зустрічаючи старого на вулиці – кланялися.

Козацький словник

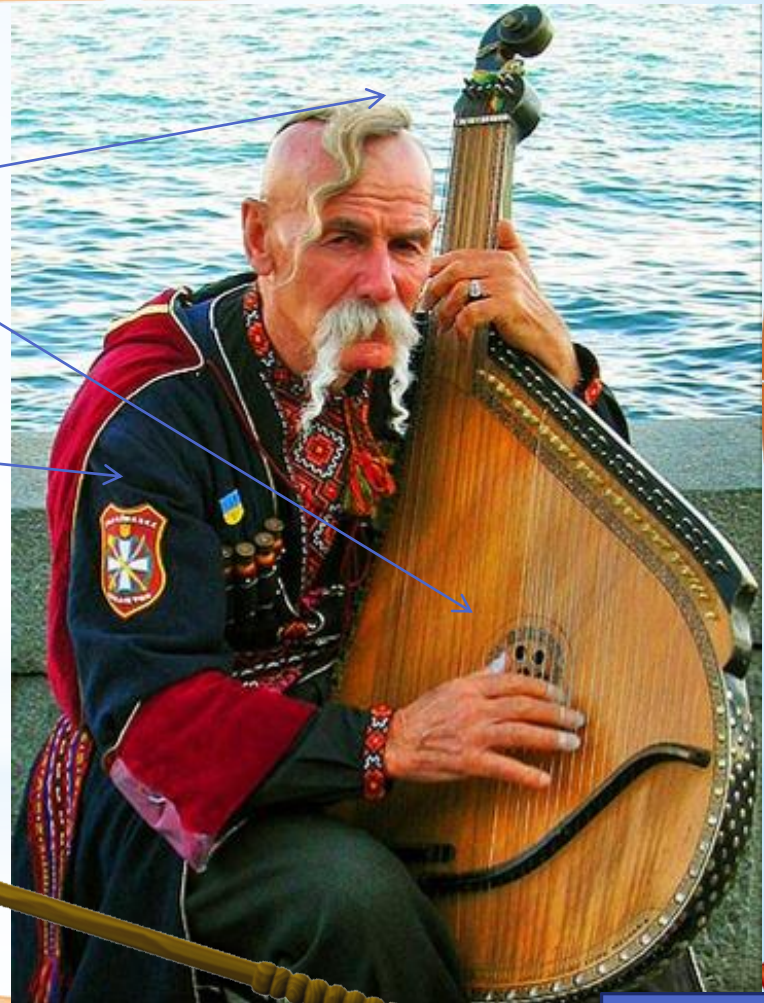
Бандура

Оселедець

Жупан

Булава

Знайди на малюнку
і дай пояснення словам

Що було головною ознакою
та символом влади гетьмана?

Булава – це влади знак,
Що втрима в руках не всяк.
У гетьмана булава
Рік всього в руках була.
А тоді на Раді він
Звіт тримав з усіх сторін.
Як багато зробив справ,
Слави чим Січі додав.

Булава

Як називається
довге пасмо волосся –
зачіска козака?

Розпізнавали козаків із-за їх
довгих вусів, а на голові у них
був чуб. Запорожці брили
голову і залишали лише
чуприну над чолом, яку
називали оселедцем.

Лише досвідчені козаки, які вже встигли
відзначитися у великих битвах, мали
право на довгий чуб. Така зачіска була
під заборотою для молодих воїнів.

Оселедець

Козацький словник зброї

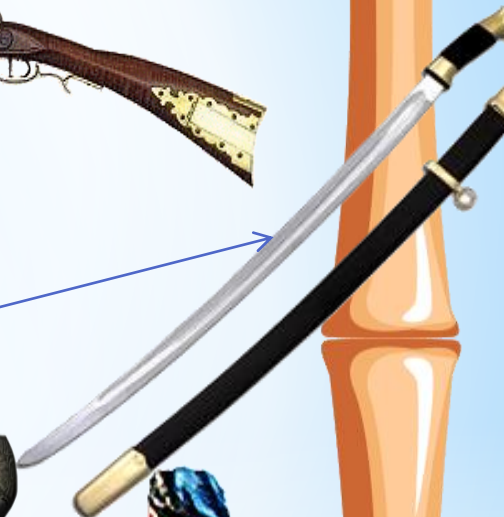
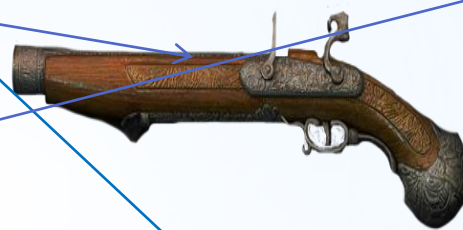
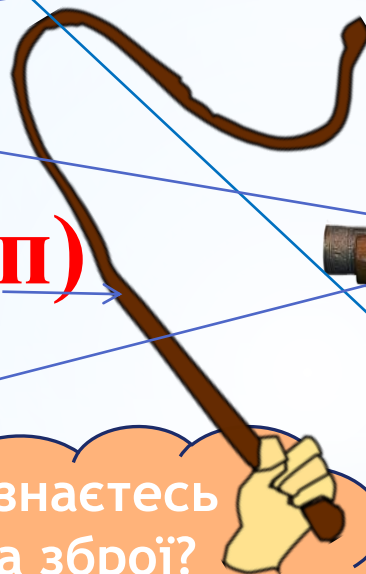
Гармата

Мушкет

Пістоль

Батіг(арап)

Шабля

А чи знаєтесь
ви на зброї?
Відгадай назву
зброї.

Козацький словник

- * **Гетьман (отаман)** -вищий воєначальник і керівник української козацької держави.
- * **Джура (чура)** – зброєносець у козацької старшини.
- * **Сотник** -особа, що очолювала військову сотню .

Назвіть найвідомішу
козацьку страву

Кулім –
традиційна
козацька
страва, яку
козаки щодня
варили під час
військових
походів.

Кулім

Як називається
козацький танок?

Гопак

Гопак — бойовий танець, який танцювали тільки чоловіки. Виник в козацькій Січі. Супроводжувався грою на бандурі та відображав військовий козацький похід.

Наші козацькі розваги

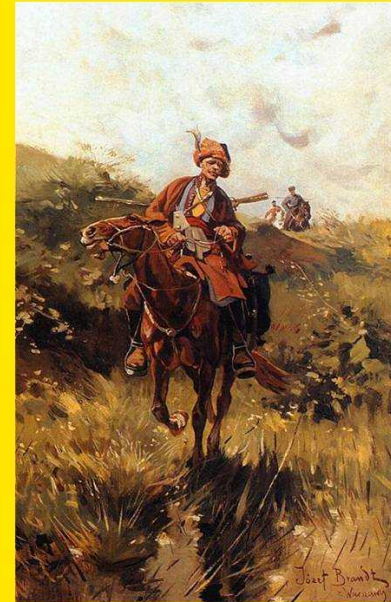
Ми всі разом відпочиваємо
Та козацький рід прославляємо

День українського козацтва — це данина всім козакам, які зробили величезний внесок у формування української народності та досягнення Україною своєї незалежності. Саме виникнення козацтва допомогло консолідувати українців в боротьбі проти численних ворогів, які в 15-17 століттях неодноразово намагалися завоювати українські землі. Фундаментом всього українського козацтва була Запорізька Січ. Це був політичний центр республіки. Гетьмани Запорізької Січі мали великі урядові повноваження. Вони захищали землі і народ від зовнішнього ворога, вели міжнародні переговори від імені народу, вирішували глобальні питання, що стосувалися загального розвитку держави.

Гетьмани України

**Богдан
Хмельницький**

**Іван
Мазепа**

**Михайло
Дорошенко**

**Дмитро
Вишневецький**

**Іван
Сірко**

Реклама козацьких страв

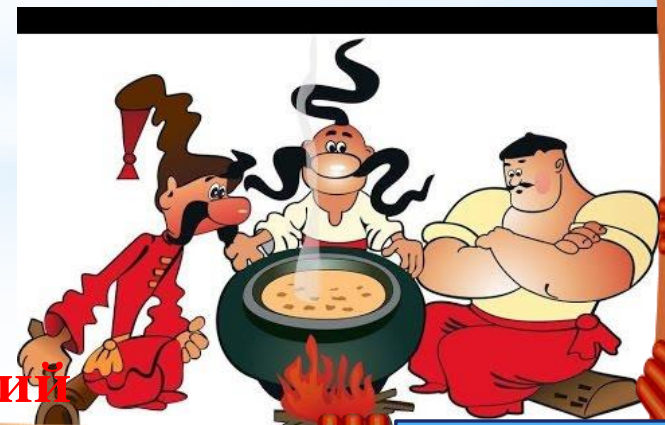
Козацький кулеш

Вареники з картоплею

Борщ
(«Гетьманський», з линами, з квасолею пісний, зелений, затовчений салом та часником)

Тепер ми
точно знаємо,
що нащадки
козаків.

Щоб козацькому роду
Не було переводу
Присягайте на вірність
Україні й народу.

Присягаєм – край наш рідний
Над усе любити.
Рідний народ шанувати
І для нього жити.

Присягаєм - рідну мову
Завжди визнавати.
По-українськи говорити,
Молитись, співати.

*Козацькому роду –
нема переводу.*

Молодці!!!

